

Idealisme - realisme

Behold alltid din ungdoms ideal. Vend tilbake til dem når du fristes fra alle hold til å selge din sjel for rikdommen, bekvemmeligheten eller egoistisk maktstreben.

Lytt til barndommens fylgje, til Nornene som våker over dine gode tanker og gjerninger.

Som ung er man klarsynt, som ung er man renhert og modig. Beholder man det hele livet igjennom, vil også ungdomsidealene virkeliggjøres.

Det er den danske politiker, Vilfred Pedersen, som sendte ut denne appell til nordisk ungdom i 1938. Han gir her uttrykk for en ren idealisme.. Skal vi med noen få ord tolke begrepet realisme, kan vi si det slik:

Din mentalitet er din skjebne. - Det du sår, det skal du engang høste. Sørg for at andre skal kunne takke deg, mer enn du dem.

Av E. L., Oslo

De av oss som før krigen tilhørte Nasjonal Samlings Ungdomsfylking og Frivillig norsk Arbeidstjeneste, kjenner seg nok igjen når vi leser disse linjene.

Nasjonal Samling

Går vi tilbake i historien, kan man ta som utgangspunkt Nasjonal Samlings opplysningsskrift nr. 4 for 1934, hvor sogneprest Knut Geelmeuyden, medtilslutning av en rekke prester, bl.a. skriver følgende

«I innledningen til den firehundreårige uselvstendighetsperiode i vår historie hadde vi også partier som strides om egeninteressen med landet som offer. Man skulle være svensk eller dansk. Det var ikke aktuelt å være norsk.

I våre dager strides vi om vi skal være russisk, tysk, engelsk eller fransk. Vi strides så landet seiler uten styring sin skjebne i møte.

Når en norsk reisning vokser frem, må den ifølge norsk tradisjon være et eller annet utenlandsk, og våre motstandere er blitt enige om at vi skal være Hitler og nazisme. Det er just som helt utenkelig at en sådan gjenfødelse som vi har hatt i norsk videnskap og litteratur og kunst også kan skje i norsk politikk.

Imidlertid er det et faktum at vi i motsetning til russisk bolsjevisme og fransk-engelsk parlamentarisme og tysk nazisme vil ha norsk nasjonal samling bygget på norsk åndsliv, norsk næringsliv, norsk folkelynne, norsk rettsoppfatning og livslinjen i norsk historie.

Den reform av statens styre, som Nasjonal Samling tok sikte på var en rettferdig og saklig folkerepresentasjon, og en avlastning av den sentrale statsmakt ved nye selvstyreorganer. Et faglig riksting, de faglige organisasjoner og et kulturelt og økonomisk selvstyre.»

Denne samfunnsordning kommer også tydelig frem i Fridjof Nansens bøker. Likeledes har den meget til felles med den ultra-demokratiske forfatning som praktiseres i Sveits.

På det mentale og åndelige plan var Nasjonal Samlings mål å realisere de kristne grunnverdier i samfunnet. En av partiets ledere, den senere kultur og folkeopplysningsminister i Quisling-regjeringen under krigen, dr. Gulbrand Lunde, uttrykker det slik:

«I stedet for egoisme krever vi nestekjærlighet. I stedet for alles krav må vi kreve offervilje av alle. I stedet for hemningsløshet krever vi et

moralsk liv. I stedet for gudløshet krever vi et kristent livssyn. Kan vi oppfylle de krav som kristendommen stiller, så danner vi selv den sterkeste motgift mot marxismen, og den nasjonale samling kommer av seg selv.»

Nasjonal Samling var en selvstendig og sammenhengende bevegelse, som ikke skyldte naziideologien noe. Dette uttalte den britiske forfatter Ralph Hewins til bildebladet «NÅ» 01/05/1965.

Den annen verdenskrig

medførte fem års tysk okkupasjon av Norge. La oss se på bakgrunnen for denne okkupasjon, som forårsaket så store lidelser og tap for vårt folk.

Sendemann Einar Mesing skrev i «Nationen» 26/04/1955 følgende:

«Etter undersøkelseskomisjonens og Scharfenbergs avslørende publikasjoner er det ikke mulig å komme forbi den ting at ved siden av vestmaktene i og for seg legitime maktpolitikk var det våre egne ledes uerfarenhet med hensyn til den slags politikk som drog oss inn i krigen. Da ulykken var skjedd, måtte disse, for ikke å miste sitt ansikt, legge skylden på den andre krigførende parten. Det var denne som ble skurken i fortellingen. For dem som hadde lokket oss - vestmaktene - var det en ekstra triumf.»

Maseng var i 1940 Norges sendemann i Moskva og fryktet en aktivere krigsførsel fra Vestmaktene. Han skrev derfor fra Moskva 12/02/1940 til Utenriksdepartementet:

«Men Tyskland er sikkert klart til å møte alle slike tiltak, og faren for de mindre land ligger deri at Tyskland kan være fristet til å komme slike tiltak i forkjøpet.»

(Forts. side 5)

18. juli 1997; Vidkun Quislings 110-års dag:

FREMTIDEN TILHØRER DE STORE STATSDANNELSER

Av W.T.K.

Nedenstående tale ble holdt på Ilebu 18. juli 1949. Vidkun Quisling ville denne dag ha fylt 62 år. Det var femte gang fangene samlet seg for å minnes hans fødselsdag, og talen gjorde et utslettelig inntrykk.

FOLK OG LAND har oppbevart manuskriptet, som vi gjengir i forbindelse med forestående 110-årsdag for hans fødsel:

KAMERATER

«Resultatet er gitt; Enten går Europa til grunne i bolsjevismens kaos som følge av at Europas sentrum, Tyskland, er knust. Eller vår vestlige kultur vil friste en riktig nok kummerlig, men dog

tilværelse i den nye verden.»

Det er over 4 år siden Quisling sa disse ordene. Det var den 6. mai 1945, på det siste førermåte som ble holdt på Oslo Slott. Dagen etter brøt freden løs.

Idag kan vi si at også denne siste av Quislings spådommer går i oppfyllelse. Den del av Vest-Europa som soknet til det vi kaller den vest-europeiske kultur er utvilsomt midt oppe i en oppløsende bolsjevisme, og riktig nok har ikke resten av denne kulturkrets flyttet over til den nye verden med sitt sentrum, men den nye verden er kommet til den. Den er pålagt slike restriksjoner og økonomiske bånd og stillet i et slikt avhengighetsforhold til den nye verden, at dens tilværelse, qua kultur, unektelig må betegnes som ytterst tvilsom.

(Forts. side 6)

SAGT RETT UT!

Advokat Synnøve Fjellbakk Taftø, tidl. ansatt i den kongelige norske utenriksstjeneste:

... Det såkalte Landsvikoppgjøret var intet Rettsoppgjør. Det var et organisert tyveri av NS-medlemmers formue og en systematisk forfølgelse av barn og unge p.g.a. deres foreldres nasjonalitet, politiske oppfatning eller handlinger under den tyske okkupasjonen. Skylden bærer direkte impliserte og de som gjorde seg medskyldige ved å lukke øynene for den største urett som er begått i vårt land siden Olav Digre forsøkte å kristne Håloygene ved å hugge av dem hender og føtter og be-

ordre dem til kirken!

... Det de selvbestaltede medlemmene av Hjemmefrontens lovgivningskomité utførte, var et statskupp, verken mer eller mindre. Vi sliter fortsatt med virkningene, bl.a. av følgende utsagn fra Erik Solem i kjennelse av 12. juli 1945: «Det er nemlig sikker norsk rett at norske myndigheter må bøye seg for en lov selv om den er strider mot en traktat. Dette må gjelde enhver materiell lovforskrift, enten den har form av lov eller anordning».

Dette tåpelige og grunnlovsstridige utsagnet, som ukritisk er lagt til grunn av (Forts. side 7)

VERDENSHELTEN SOM BLE GLEMT

Tryggve Grans liv

- et kapittel om vågemot og romantik

Av Kjell Blich Schreiner

I 1914 - på selve Olsokdagen - utførte Tryggve Gran den store og vågsomme bedrift å fly fra Cruden Bay syd for Peterhead i Skottland til Orre på Jæren. 4 timer og ti minutter brukte han på ferden med et 80 hk. Blerioot-aeroplan.

Det var inntil den tid den lengste flyvning som var foretatt over hav uten å se land. Været var stormende og flyvningen foregikk for det meste i skyer. På grunn av den tilspissede krigssituasjon foregikk ferden uten værvarsler av noen art. Gran styrte derfor etter kompass og etter størrelsen og retningen av bølgenes skumskavler.

For å forstå hvilken fremragende prestasjon dette var, skal vi huske at det gikk ennå 13 år før Lindbergh foretok sin flukt over Atlanterhavet. Tenk på hvilken eventyrlig utvikling flyveteknikken i mellomtiden hadde hatt. Gran var så å si pioneren på distanseflyvningens område. Hans nordsjøfly står nå på Teknisk museum i Oslo - stasjonen kjøpte det - og alle som ser det ryster på hodet og finner det ufattelig at slikt pinneverk hadde kunnet befordre et menneske over havet.

Det var en dåd som under andre forhold ville ha gjort Gran til en verdenshelt i hele den siviliserte presse - slik Lindberg ble det senere. Men bedriften falt i slagskyggen

av de store utenrikspolitiske begivenheter. Selv om den ikke ble mindre for det, fikk ikke Gran den belønning og den glorie som han med rette hadde krav på. Det heter jo at dåden i seg selv er en belønning, men det må ha vært en noe bitter sannhet å svelge ved senere tiders pagneryrikk over andre flyvebedrifter. Som en anerkjennelse for den utførte bedrift ble han utnevnt til premierløytnant i det norske flyvesesen. Han gikk deretter i engelsk tjeneste og tjenestegjorde på vestfronten som kanadiere Teddy Grant.

Senere fikk han det ansvarene verv som sjef for «hjemmelufteskadronen» å bevokte arsenalet i London. En oppgave han løste så godt, at han ble utnevnt til major. Tryggve Grans eventyrlige liv gir spennende kapitler av vågemot og sydpolferd med Scott, som fikk slik tragisk slutt. Han var med de 11 menn som fant likene ved den store isbarriere.

Under okkupasjonen skrev han forordet i boken «Hermann Göring - verket og mannen», (Gunnar Stenersens Forlag 1942) der han beskriver Göring som den farligste, men samtidig ridderligste motstander, og senere i fredens dager, som den mest forståelsesfulle venn.

Tryggve Gran ble (vi holdt på å si: naturligvis) medlem av Nasjonal Samling i oktober 1940. Han ble etter okkupasjonen dømt til 1 1/2 års

tvangsarbeide.

Glemt og forhånet av flyvervenner på den annen side, døde han ensom og bitter.

FRA MINE SITAT-KLIPP

Av Håkon Glosli

Fridtjof Nansen taler 1928:

Men hva ser vi? Folket splittet i mange politiske partier som trekker i hver sin retning. Det er høyre og Venstre og Frisinnede, det er Bondeparti og avholdsfolk og Arbeiderparti, spesialister og moskvamenn. De er vel alle bra nordmenn, må vi tro, de vil vel alle fremme landets og folkets fremtid, hvis vi spør dem, men de trekker i hver sin retning, hver til fordel først og fremst for seg og sitt parti. Og der er bare enighet om en eneste ting, og det er at de ikke vil være enige. En står og ser med undring etter dem der de farer frem, og med vemod må en minnes Ibsens bitre ord:

*Går til sin gjerning
de norske menn
viljeløst vimrende,
vet ei hvorhen*

*skrukker seg hjertene,
smyger seg sinnene,
veke som vaggende
vidjer for vindene.*

Jeg kan ikke og vil ikke tro at det er et virkelig utslag av den norske folkekarakter. Det er forbigående, og det må være forbigående. Et samarbeid for å løse de store oppgaver, det må og det kan ikke la være å komme.

Og det vil jeg si dere at etter min overbevisning er det partipolitikken som er blitt en fare i Norge i dette øyeblikk. Den er ikke naturlig og sunn lenger, den har ikke fulgt med tiden og har ikke livets rett. Partigjerdene er råtne! Prøv dem så skal dere se, de ryker ved første taket. De er stivet opp med nymotens piggråd for å holde partiflokkene sammen, men de vil ikke holde lenge.

For en utenforstående synes det så helt ufattelig dette at det skal være så vanskelig å slutte seg sammen om det som gjelder landets fremtid og dyreste interesser. Vi vet at så sant vi bare vil og står sammen, da kan vi klare oppgaven. Men det sørgelige er at partipolitikkerne ikke vil enda. Hvorfor? Det kan da umulig være av frykt for å bli overflødige? Vi er ikke kommet så langt enda, sier de. Vil det si at vi ikke er kommet så langt ned i grøten? Skal vi ligge helt overende med alle fire hjul i været før vi kan bli enige om et samlet løft for å komme opp igjen?

*Forsvarets overkommando
9. Juni 1940 - Otto Ruge -
forsvarssjef:*

Det er enighet om at vår militære motstand opphører i kveld, søndag 9. Juni 1940,

kl. 24. Jeg oppfordrer samtidig alle til å unngå enhver handling som kan gi tyskerne anledning til represalier.

*Major Svein Blindheim i
Dag og Tid:*

«Det er i seg selv ei meningsløse og ei grov sjølvmotsetning at eit land som kapitulerer ned til siste patron, samstundes krigar vidare.»

*Kong Håkons brev til den
britiske ambassadør i Oslo
6/9 -46:*

Det er med stor glede jeg har mottatt Deres brev av 20. august hvori De har hatt den godhet på Deres regjerings vegne, å fremføre denes takk til de norske borgere som gjorde frivillig tjeneste i de britiske styrker eller i sivilt krigsarbeid på britisk territorium under den siste krig. Idet jeg takker dem for denne meddelelse, som jeg gjerne vil tillate offentliggjort, vil jeg samtidig på min side få uttale min egen og miti folks dype takknemlighet for den bistand Det Britiske Samveldet så uforbeholdent viet Norge i dets tunge kamp, og som gjorde det naturlig at mine landsmenn deltok i de britiske krigsanstrengelser så langt det var mulig.

AV Plassgrunner

må vi forbeholde oss retten til å forkorte innkomne manuskripter. Oftest gir vi innsenderen varsel om dette, men like før vi må levere manuskripter til setting, kan det bli for liten tid til det.

BØNNEN OM ET FORSVAR

«Vi har en gang lagt oss til å sove, og vi sov lenge. Sovner vi en gang til, og legger oss til å drømme om fred og ingen fare i den tro at nu er den tid kommet da ulven og lammet fredelig skal gresse på samme beite, så er jeg redd for at vi ikke mere kommer til å våkne som et selvstendig folk.»

Ovennevnte sitat er fra professor N. Gjeldsvik's forord i «Norsk Soldatbok» fra 1920. Den utkom 2 år etter den første blodige verdenskrig, da Norge danset i villgalskap omkring gullkalven, mens hundretusener falt på slagmarken.

Den franske ambassadør, **Cambon**, uttalte noen ord

under krigsutbruddet 1914, - det var snakk om krigens redsler:

«Når den gamle generasjon som selv har opplevd en krig dør ut, og en ny vokser opp, som ikke selv har prøvet krigens redsler, og som kjenner dådsraft og stridslyst i seg, omtrent hvert 40 år, da har vi en ny krig. Det er

verdens gang».

Det tok ikke 40 år før 2. verdenskrig kom. Bare 20 år. Vi hadde ingenting lært, ingenting sanset, ingenting følt.

April 1940 lå vi der forsvarsløs og ble okkupert av Tyskland. Arbeiderpartiets sabotasje av forsvaret var årsaken.

Etter okkupasjonen ble de ansvarlige hedret med Borgerdådsmedaljen og æresgaver. Fordi Arbeiderpartiet hadde flertallet kunne det reise seg selv et nasjonalt minne.

Den generasjon som kjennte hemmelighetens nederdrekthet ville jo snart dø.

FOLK og LAND

UAVHENGIG AVIS

Ansv. redaktør:
KJELLBLICH SCHREINER

Adresse: Postboks 3239 Elisenberg, 0208 Oslo.

Redaktøren treffes etter avtale.

Abonnement: Pr. år kr. 160,- (i omslag kr. 200,-, utland kr. 240,-).

Giro: Post 0808.51 64504. Bank 6063.0501248

Abonnement (10 nummer i året) løper til det oppsies skriftlig.

Annonser forskuddsbetales med kr. 2,- + m.v.a. pr. spaltem.m. Minstepris kr. 100,-.

Utgiver: A/S HISTORISK FORLAG
ISBN 0802-9652**RASESØKSMÅL I REVERS**

Et morsomt eksempel på norske lover som er dårlig gjennomarbeidet er loven om diskriminerende omtaler av raser og nasjoner.

Vi selv har, uten å bli tiltalt, omtalt nordmenn på en så kategorisk nedsettende måte, at lovens strengeste straff ville være rimelig. Heller ikke svensker, dansker eller tyskere har gått fri.

Selv om vi nyter friheten i lange drag, mener vi at straffelovens § 135 a. burde ha rammet oss, slik den hardt rammer folk som sier styggord om pakistanere, negre, samer og lignende grupperinger.

Hvorfor i all verden er det ikke likhet for loven.

I en artikkel, «Palmesvei på Waikik Beach», publisert i et av våre ukeblad, skriver forfatteren: - «Og menneskene - litt av hvert, bronsefarget slank hawaisk og polynesisk ungdom med surfbrett under armen, raske små japanere, verdige sarielegante indere - og så den hvite rase. Den er dessverre minst heldig representert her på den amerikanske middelstandens nye lekeplass. De fleste hvite turister er heslig forspist, fysisk frastøtende og med en overveldende mangel på selvkritikk. Hvordan kan alle disse tobente sperreballonger av begge kjønn få på seg sine pølsekinn av pastellfargede shorts og gjøre seg så skingrende gjeldende. Gående, sittende, vraltende utflytende, ustanselig smattende på sine ispinner og colaflasker. Den hvite rases velstandsprodukter er ingen udelt pryd blant alle folkeslag som bebor disse solskinnsoyer».

Dette sitat må da være et klart brudd på rasist-loven? Eller hva?

Artikkelen omtaler ikke hvite enkeltpersoner, men gjør tvert om et nummer av at det her dreier seg om den hvite rase generalt på Hawaii. Adjektiver som «heslig, frastøtende, tobente sperreballonger» o.s.v. frembringer opplagt ringeakt og er opplagt en forhånelse av en rasegruppe.

GOD SOMMER!

Folk og Land ønsker alle sine trofaste lesere solfylte, helsebringende sommerdager.

Vi i redaksjonen og ekspedisjonen tar oss nå fri noen uker, men i begynnelsen av september dukker avisen opp igjen i postkassen.

Uansett ferie: Du kan fortsatt sende oss innlegg til bladet vårt.

St. Petersburg-turen

Frontkjempere, falnes pårørende og andre interesserte hadde i uken 30. mai til 6. juni en fantastisk tur til St. Petersburg, der de opplevde byen på godt og ondt.

I vårt septemhernummer bringer vi en utførlig reportasje fra turen, med noen av deltakernes egne fotos-inntrykk.

Gulbransson og Quisling

Av P.O. Storlid, Brandbu

Det er ikke godt å si hvem som først lanserte Olaf Gulbransson som motstander av Quisling, men i omtrent en menneskealder nå synes enhver omtale av den bisarre tegneren og humoristen å måtte innholde en passus om nettopp det. Oftest omtrent som uttrykt i Aftenbladets artikkel 29. mars: «Han avslo en kulturpris Quisling ville gi ham». Men akkurat slik var det ikke. For å si det med hans kollega Stabel: Snarere tvert imot!

Den virkelige sammenheng erslik: Kulturtinget, utvilsomt en Quislinginstitusjon, delte i 1943 ut fire kulturpriser. En av dem altså til Gulbransson. Han var ikke til stede i Oslo, men professor Onsager mottok den foreløpig på hans vegne. Deretter skrev Gulbransson et takkebrev til - ja, nettopp: Quisling. Han ville sette pengene på konto og i kommende, fredeligere tider kjøpe seg «et granitskjær paa Norges kyst», sier han der. Deretter fulgte ett til, med teksten avbrutt av en karikatur av en svært takkende Gulbransson, lenger ned

av et skjær med en hytte på, og vedlagt et trykk av tegnerens bestemor. I utdrag lyder dette brevet slik:

«Kjære Herr Ministerpresident: ...fik jeg meddelelse fra kultur og folkeoplysningsdepartementet om at kulturprisen er sat ind i Bærums Sparebank og at diplommet vil bli mig overrakt av National Samlingsrepresentant i München. Ja - hvordan skal nu jeg arme djævel faa takket nok! Ja - naa ligger vel det granitskjæret mit i Bærums Sparebank. Jeg takker - og takker igjen. Deres Olav Gulbransson.»

Deretter ble kulturpris-diplomet overlevet Gulbransson i hans hjem i Tegemsee, av gruppelederen for NS Utenriksorganisasjon i Wien, og i nærvær av noen partifeller, den 13. mai 1944. Bilde av Gulbransson med diplommet ble offentliggjort i Fritt Folk.

Det er ellers kjent at gjestende NS-folk, norske kadetter fra Waffen-SS krigsskole i Bad Tölz og enkelte frontkjempere ellers, ved diverse anledninger ble særdeles velmottatt i Gulbranssons hjem. En gang ga han også

offentlig uttrykk fra at «Ja, Vidkun Quisling vil jeg gjerne en gang tegne. Han er en dundrende norsk viking, siden for over 20 år siden...» Mangt rart gjorde, sa og var Olaf Gulbransson. Men noen slags tyskbasert norsk utehjemmefrontmann var han avgjort ikke.

Innlegget er hentet fra «Stavanger Aftenblad».

Også andre aviser, bl.a. «Aftenposten», har i den senere tid hatt artikler om Olaf Gulbransson, der det gis uttrykk for at han var en motstander av Vidkun Quisling.

Folk og Land har tidligere bragt faksimile av tegnerens hjertelige brev og hilsener til Nasjonal Samlings Fører.

*Red.***Ledende spørsmål**

Den «fargerike» Alf R. Bjercke er svært opptatt av overtramp i vårt rettsvesen, - og i samfunnet ellers.

I et nummer av salig henfarnе «Farmand» gir han uttrykk for hvilke skarpe regler amerikanske domstoler har for eksaminasjon av vitner, de tillatte spørreformer og ikke minst forbudet mot å gi vitner ledende spørsmål.

- Enten det er forsvareren eller aktor som har ordet er dommeren like ubøyeelig når han finner at spørsmålene nærmer seg å kunne karakteriseres som «leading», skriver Bjercke.

Og han fortsetter: - Jeg er klar over at en slik rettspraksis ikke respekteres i Norge. Jeg refererer f.eks. til landssvikoppkjøret, der lagmann Solheim innførte en helt ny praktisk i norsk rettsvesen, nemlig den å stille seg på aktors side.

Et uplettet rettsvesen er selvsagt en klar forutsetning for et virkelig demokrati.

RETTELSE:

Overlege Jon Leikvam er født i 1899, ikke i 1888, som vi feilaktig skrev i forrige nummer.

Samarbeide om krigshistorien

Jeg er en gammel sjøulk under krigen. På alliert side. på langt over de 80 år.

Til tross for alderen er jeg likevel høyst oppegående. Røyker Tiedemand Rød og kverker en brandy i ny og ne. Styrrerinnen på aldershjemmet sier ikke noe til det.

Gift har jeg aldri vært. Ingen kjerring har løftet blikket mot meg, og det kan de være gla' for, stri og oppkjefte som jeg alltid har vært.

Lese gjør jeg til gagns, og daglig leser jeg «Aftenposten» og «Vårt Land». Av og til dukker også «Folk og Land» opp i salongen. Det er en besøkende som legger bladet fra seg når hun kommer hit.

Jeg sender brev til leserpalten i lokalavisen når en sak opptar meg. En søster hjelper meg med det.

Sjølv var jeg på bøl'jan blå

under krigen. På alliert side.

Et jækla liv med torpedoer, miner og det som verre var. Opplevet to treff som sendte skipene mine til bunns. Nye skuter, ny dramatik, men hvor kameratskapet holdt oss oppe. Noe som også ga oss mot og kraft var London-meldingene som fortalte om hvordan kvinner og barn hjemme ble voldtatt av tyskerne, om Quislingenes massearrestasjoner og offentlige hengninger på gatene, hungersnød o.a. Vi sjøfolk trodde på alt dette, og vi ville leve for å komme hjem for å hevne.

I ettertid viste det seg jo at det var propagandaløgn, og at Norge vel hadde bra forhold under krigen, i forhold til andre okkuperte land.

Ja, ja, - Tyskland drev vel også med slikt.

(Forts. side 7)

NORSK KRIGSLEKSIKON (I)

«NORSK KRIGSLEKSIKON» kommer best ut når man sammenligner med andre leksika, f.eks. Gyldendals Store og Kunnskapsforlaget, skriver forfatteren og historikeren John Sand i et notat til redaktøren av boken. Etter hans vurdering har alle «gamle-nazister» grunn til å være takknemlig overfor forfatterne av krigsleksikonet, først og fremst fordi okkupasjonstidens «gale» side synes å ha fått en objektiv behandling.

Men John Sand har kritiske bemerkninger også til Norsk Krigsleksikon, noe han har gitt forfatterne klar, skriftlig beskjed om i sitt notat:

Under Irgens s. 197 burde ha vært nevnt at tyskerne - iflg. Irgensdommen - hadde planlagt å stanse trekk til ute-seilernes familier, jfr. fra dommen:

«Det lykkedes også for tiltalte å få i stand en ordning således at familien til de sjøfolk som for ute, fortsatt kunne trekke på sitt tilgodehavende».

Irgensdommen er interessant: Aktor, *Annæus Schjødt*, la ned påstand om 7 år. Lagmannsretten fulgte aktor, men domstolsmedlem fru *Agnes Schutz Klønig*, stemte for 4 år. Riksadvokaten, *S. Arntzen*, anket til Høyesterett med krav om livsvarig fengsel. H.r.dommen lød på 15 år, men mindretallet - dommene *Hanssen*, *Stub Holmboe* og *Berger* stemte for 7 år. *Holmboes votum* fortjener oppmerksomhet. Han mener at Irgens feilaktig er dømt etter strl. § 98 både når det gjelder NS-medlemskapet og når det gjelder virksomheten som kommissarisk statsråd. Holmboe uttalte bl.a.:

«Jeg kan imidlertid ikke innse at denne tjenestegjøring kan betraktes som noe forsøk på å forandre rikets statsforfatning. De kommissariske statsråders oppgave var som representanter for okkupasjonsmakten å ordne hver sin administrasjonsgren. Å motta en sånn oppgave kan ikke betraktes som et forsøk på å endre stats-

forfatningen».

Håkon Meyer har i forbindelse med Irgensdommen spurt: «Kunne de handlinger som kaptein Irgens anvendte sin stilling til, være foretatt med det forsett å bistå fienden?»

Ringdal opplyser s. 155 at «ingen norske veier eller gater bærer ennå hans (**Hamsuns**) navn.»

Jo, i Mo i Rana har lenge eksistert «**Knut Hamsuns vei**». Burde det forøvrig ikke ha vært nevnt under «kastbøssa-historien» at **Sand herredsrett frifant Hamsun på dette punkt?**

Under «hurtigruten» er Bergenskes «Mira» ikke tatt med. Skipet lå lenge i Bergen som losjiskip, men det lyktes NS-myndighetene (**Irgens**) å få henne fri. Såvidt jeg vet var det på sin annen tur som hurtigrute at «Mira» ble senket utenfor Brettesnesnakken kl. 6.30 den 4. mars 1941. Det var den britiske jageren «Badouin» som sendte «Mira» til bunns. Det er noe uklart hvor mange som omkom. 7 nordmenn har vært nevnt, men enkelte mener at tapstallet var høyere. I nesten 50 år har en britisk propagandaskrøne hevdet at «Badouin» først sjøet et varselsskudd, men en tysk kaptein som skal ha stått med en pistol i hånden sammen med «Miras» norske kaptein, tvang den norske kapteinen til ikke å stoppe. Det er forfatterne **Dag Skogheim**, **Harry Westrheim** + en **Nil-sen** som har avslørt at det slett ikke var noen tysk pistol-kaptein ombord i «Mira».

Sørensen omtaler at **Tor-mod Hustad** forsøkte å virke i Quislings aprilregjering. Etter min oppfatning er det riktig å trekke fram slike forhold. Derfor synes jeg det virker påfallende at **Gerhardsens** og **Torps** fortid som oppfordrere til militærstreik ikke blir nevnt med ett eneste ord. Etter min mening burde også **Paal Bergs** og **Berggravs** 1940-forhold vært gitt betydelig bedere plass. Når jeg legger så stor vekt på dette med Gerhards-

ens og Torps fortid, er det først og fremst fordi jeg - ut fra tallrike samtaler med fangekamerater gjennom fem år - vet hvilken mektig innflytelse det brukne geværs politikk hadde for mange nasjonalt innstilte mennesker. At NS fikk tilslutning fra såvidt mange offiserer, tror jeg har nær sammenheng med at offiserene følte at de var blitt sveket. Som følge av forsvarsnihilismen ble Norges skjebne en annen enn om man hadde ført en forsvarspolitikk omtrent som den svenske.

Det bør erindres hva **generalmajor Erichsen** sa på årsmøtet i Norsk Forsvarsforening 14.11.-47: «Deter en ting jeg vil holde frem, og jeg vil understreke den meget sterkt, og det er at i virkeligheten hadde norske folk lite, svært lite å kreve av det norske forsvar - dette forsvar som det hadde sulteføret på en slik måte i mange år at det teknisk sett var mindreverdige, men også på en slik måte - og det er det verste - at forsvars **ånden** og **-viljen var forsøkt drept i folket.**»

Mange forsvarsvener - også utenfor offiserenes krets - så det nok slik.

Endel av omtalen av **kronprins Olav** er feilaktig. Norsk Krigsleksikon s. 236 under «Kronprinsen», bl.a.: «Da kampene i Norge måtte oppgis i juni 1940, tilbød kronprinsen seg å bli igjen i landet som et symbolsk bevis på at konge og regjering en gang ville vende tilbake fra sitt eksil til et fritt fedreland».

Det som imidlertid står i en tilbøyelse til statsrådsprotokollen 7.6.-40 er:

«Hans Kongelige Høyhet Kronprisen har i regjeringskonferanse den 3. mai d.å. reist spørsmålet om hvorvidt han skal bli tilbake i Norge i tilfelle av at Kongen og Regjeringen flytter til et annet land. Hans Kongelige Høyhet uttalte ved den anledning at han var villig til å bli igjen, og mente at han ved å samarbeide f.eks. med administrasjonsrådet, kunne så langt

hans evner strakk til, gjøre folk og land nytte, kanskje forberede stemningen for de bedre tider som måtte komme».

Etter min mening er omtalen av Stockholmlegasjonen ikke helt bra. I «Et flyktningesamfunn vokser fram» skriver **Grimnes** s. 71:

«De (svenskene) nektet således å anerkjenne noen ny minister ved Legasjonen etter **Wollebæks** død høsten 1940, så **Jens Bull** ble værende bare charge d'affaires. Fra juni 1941 nektet de å anerkjenne alle nyansettelser ved Legasjonen, hvilket betydde at alle nyansatte ble betraktet som **privatpersoner, at de ikke nøy godt av diplomatisk status eller immunitet, og kunne bli arrestert**, noe som også skjedde» (J.S.'s understrekning.)

Ingen av disse viktige opplysninger av Grimnes er nevnt i leksikonet s. 400. Derimot står det bl.a.:

«Dette ga legitimitet og diplomatisk forankring» Se her også **Riste**: «Londonregjeringa II» s. 305 hvor **Trygve Lie** siteres slik:

«Og vår legasjon i Stockholm arbeidet under vilkår som ikke hadde noe med vanlig diplomatisk representasjon å gjøre».

Da **Bjørn Østrings** før krigstid er detaljert omtalt, synes jeg at det burde ha vært nevnt s. 249 at **Martin Linge** var pasifist i 30-årene.

- Ringdals formulering når det gjelder Linge, s. 249, er vel ikke helt heldig? Det står at kapteinen hadde «ansvar for utbyggingen av et norsk nettverk i samarbeid med det britiske SOE». Trygve Lie opplyser om Linge i «Hjemover» s. 289:

«Han var i **britisk tjeneste** og hadde hemmelige oppdrag, og **regjeringen** hadde derfor **liten kontakt** med hans virksomhet».

I Vik-saken i Svolvær, juni -56 ble det også av retten fastslått at **Linge og hans folk hadde opptrådt som privatpersoner under Lofot-raidene**.

- Var det ikke bedre å si at Linge bygget opp et «nettverk av nordmenn»?

Jeg håper at red. av boken «Norsk Krigsleksikon» ikke oppfatter ovenstående som kritikk, men tar det for hva det er; en subjektiv vurdering og meningsforskjell om noen få, svært få av stikkordene i leksikonet. Når det gjelder faktiske feil, **kommer «Norsk Krigsleksikon» best ut av dem alle.**

(«Alternativt Samfunn 3/96»)

NORSK KRIGSLEKSIKON (II)

Guttorm Lien fra *Vingelen*, mangeårig leser av *Folk og Land*, har også sikret seg «Norsk Krigsleksikon 1940-45. Han skriver til oss: Historiker og tidl. major **Sven Blindheim**: «Deter veldig mye krigshistorie som ikke er offentlig, og det er en skam at vi ikke kan få ryddet opp i det. Vår historie er sanert og den versjonen som er servert har pukket på ting som er direkte feil - som f.eks. at Norge aldri kapitulerte. Det er hevet over enhver tvil at Norge statsrettslig kapitulerte.

Norsk Krigsleksikon med sine 5 faghistorikere og 40 historikere med spesial-

kunnskaper på sine felt, har store vansker med å få frem de brede historiske sannheter. Ubegneligheter for «seierherrene» har man lett for å overse.

Nedenstående ubegneligheter er utelatt i leksikonet:

«Folkerettssakkyndige h.adv. **Harald Holthes** advarler i aviser og radio til det norske folk om ikke å utvise noen form for fiendtlig handling overfor okkupanten.

Centralkomiteens opprop til befolkningen i mai-juni 1940 om å melde seg til arbeid på bl.a. **Wærnes flyplass**, mens det ennå pågikk kamper i Nordtrøndelag mellom engel-

ske/norske tropper og tyskerne.

Formannen i Centralkomiteen h.adv. Johan Cappelen ble etter krigen utnevnt til justisminister.

Brev fra Holthe til Centralkomiteen 31. mai 1940:

«De besatte områder av vårt land kan ikke sies å være i krig med Tyskland. De besatte områder av vårt land beherskes av internasjonal rett og der skal ikke kamphandlinger foregå mellom nordmenn og tyskere. Kamphandlinger fra nordmenns side betraktes her fra Krigsloven som rebeller. **Det er således ikke riktig for et besatt område å si at det er i krig med Tyskland.**

H.adv. Harald Holthes innlegg i Dagsposten i aug. måned 1940: . . . om nordmenn i utlandet velger å gå i krig for Storbritannia er det en frivillig sak. **Norge som stat er ikke bundet av det. Hverken Kongen eller regjeringen Nygaardsvold er berettiget til å la den norske stat være krigførende for Storbritannias sak.**

Berggravs hyrdebrev til Oslo Bispedømme: ... Spørsmål 2. Er lover og forordninger som etter 9. april utstedes av den norske regjering i London) bindende for folk og institusjoner i det okkuperte område? Svar: **Nei.**

Bache-Wiig i tale til funksjonærene ved Kongsberg Våpenfabrikk og Raufoss ammunisjonsfabrikker: Personlig ser jeg på Kongen som en embetsmann som ved å forlate sin post i en for landet alvorlig stund har for brutt sitt embete. Arbeiderne gjenopptar arbeidet.

Ruges offiserskole under tysk overkommando.»

Og ellers er det vel litt av hvert som burde stått i et krigsleksikon av nøytrale historikere.

Sven Blindheim har som man ser av ovenstående rett i sin påstand om at historikerne velger ut det som passer «seierherrene».

Kanskje vil det gå både vinter og vår i hundre år, før man får historikere med mot til å si den hele og fulle sannhet om Norge i okkupasjon.

Idealisme - . . .

(Forts. fra side 1)

Meseng anså stillingen i februar 1940 så faretruende at han anmodet om å få reise hjem og redegjøre for situasjonen. Den 24. februar 1940 mottok utenriksminister Koht Maseng - iskaldt, frarådet ham å søke audiens hos Kongen, nektet ham å søke generalstabsjefen. Maseng anbefalte mobilisering. Ingen reaksjon, tross for at den tyske sendemann etter «Altmark»-affæren hadde nedlagt den aller skarpeste protest.

Opptakten til 9. april 1940

9. april var en skjendselens dag. Kommende slekter må få vite hva som skjedde og hvorfor det skjedde.

Aftenposten, 28. mars 1940: «Man mener nu at ministerkrisen i Paris og en viss misnøye i London med resultatene av krigen hittil har ført til beslutninger om ikke å vise skånsomhet mot de nøytrale lenger, men føre krigen der det passer vestmaktene. Chamberlain selv har uttalt, og utenriksminister Koht har bekreftet at Tyskland ikke har krenket norsk nøytrali-tetsområde. Det kan altså ikke være tale om represalier fra engelsk side, men bare om en *bevisst og planlagt provokasjon.*»

6. april forløper uten mobilisering. 7. april ble, etter hva Chamberlain senere opplyste i underhuset, «det norske felttog» åpnet. Den kveld gikk hovedflåten og 1. kryssereskadre fra Scapa Flow og Rosyth. Den 8. april gikk 1. kryssereskadre for å delta i operasjonene. Tidlig samme morgen legges britiske minefelter ved Stadt, på Hustavika og i Vestfjorden. Britiske krigsskip stopper norske skip på kysten. - Regjeringen Nygaardsvold protesterer med følgende protest på papiret:

«Den britiske og den franske regjeringa har i dag tidlig på norsk sjøområde med det formålet å sperre den frie skipsfersla innafor dei norske grensene, og britiske orlogsskip er utsende til

vakthald på dette området.

Den norske regjeringa protesterer alvorleg og høgtidelig imot dette openbare brotet på folkeretten og slik krenking med vold mot norsk suverenitet og nøytralitet.»

Den 8. april kl. 17.15 sammenkalles så Stortinget for å få en redegjørelse for mineutlegningen. Koht innleder sin redegjørelse med først nu å trekke frem noten av 5. april. Som var en klar trussel om krenking av norsk territorium. Om vestmaktens note av 5. april uttaler nu Koht følgende:

«Da eg fekk denne noten, sa eg ifrå både til den britiske og den franske sendemannen at det var ei grunnlaus krenking mot den norske regjeringa, å seia at ho ikkje var ei fri og sjølvstendig regjering og at eg tykta det var uverdigg å skrive i den tonen til ho.»

- Koht nevner den nye note fra vestmaktene, som Utenriksdepartementet hadde mottatt kl. 5.45 om morgenen 8. april og som inneholdt meddelelse om at engelskmennene hadde gått til den kunnngjorte direkte aksjon mot Norge. Om denne vestmaktens nye note av 9. april uttaler da Koht:

« - - Når vestmaktene seier at dei bryt folkeretten fordi dei vil vinne siger for denne same folkeretten, så er det lett å sjå kva slags moral det er som har blitt nytta. Vestmaktene fører krigen inn på norsk område for di dei meinat at dei dermed lettare skal vinne krigen. Det er den greie sammanhengen med dette tiltaket.»

Norges Handels- og Sjøfartstidende, 9. april 1940:

«Den måte engelskmennene og franskmennene benyttet for å få oss inn i krigen overgås bare av den måte, hvorpå de forsvarer små nasjoner, som er kommet i ulykken som følge av deres politikk og krigsførsel.»

Og folket ble forrådt fordi det trodde det drog i kampen for å forsvare Norges nøytralitet mot tyskernes anfall, mens forholdet var jo, som overlege Scharffenberg påviser, at ved kun å protestere så gav vi tyskerne rett til å gå til motaksjon og da denne

motaksjon satte inn og da avgjørende strategiske punkter på vår kyst allerede var besatt, da skulle vi slåss, uten øvelse og uten våpen.

Oppsummering: Vår regjering reagerte ikke på varslene som fremstok klare lenge før 9. april. Generalstabsjefen og kommanderende admiral oppsøkte så 5. april forsvarsministeren og krevet mobilisering: Intet resultat. Så sent som 8. april kl. 10 ble det krevet overfor statsminister Nygaardsvold at kirkeklokkene over hele landet skulle ringe til mobilisering kl. 12, men statssjefen ønsket ikke å belæres. Neste morgen befant han seg på flukt fra byen.

Hvorfor ikke mobilisering? Studer noten fra England av 5. april til den norske og svenske regjering med henstilling om at alle dører skulle stå åpne når de kom. Fra Sverige ble kravet blankt avvist, og de slapp krigen. Norge lot alle dører stå vidåpne (Agdenes og Bergenhus f.eks.) og vi måtte selvsagt komme med i krigen. Alt dette er skildret klart og objektivt både i den svenske hvitbok fra den tiden og i Innstillingen fra den norske granskningskomite av 1946 (Professor dr. Bergsgaards bilag). Det står urokkelig. Når derfor regjeringen ventet invasjon av vestmaktene disse dager, og av den grunn la hele kysten forsvarsløs, kunne den selvsagt ikke mobilisere, hverken 5. eller 8. april. - Derfor skildrer Granskningskomiteen regjeringen som den hovedansvarlige for at vi kom med i krigen og ble hærsatte.

Etterkrigstiden

For dem som etter krigen ble dømt for landssvik, har det til sine tider vært byrdefullt. Allikevel finnes det lyspunkter. I Aftenposten for 26/04/1997 ble Svein Blindheim, historiker og tidligere medlem av kompani Linge og de to siste årene av krigen sentral i Mil.org, intervjuet:

«Historikerne gjorde en ting etter krigen, som ingen andre kunne greie: de forandret fortiden», sier Blindheim, som mener at Norge ikke kan leve med hullene i historien. Og videre:

«Hverken Hjemmefronten eller resten av det offisielle Norge var spesielt glupe. Vi lever med en seierherreversjon om Norges krig i 1940 og om fortsettelsen som er svart/hvitt; den var mer grå» sier Blindheim.

- Vi har slått oss på vårt bryst og sagt at vi var alliert med britene. Men Norge var ikke alliert med britene. Vi var ikke en alliert nasjon. Vi kapitulerte. Vi fortsatte ikke krigen, men hadde en eksilregjering akkurat som bl.a. tjekkerne og polakker, sier Blindheim. - Til slutt: «Jeg oppdaget at det var feil i historien. Vi kan ikke bare dekke til det som var galt i all evighet.»

Rettsoppgjøret var et politisk oppgjør. Advokat Synnøve Stray Fischer, Farsund, behandlet dette emne i et innlegg i Aftenposten 4. nov. 1967: Hun var med i krigen i 1940, deltok i Mil.org., arbeidet med flyktningeruter, og drev forskjellig illegal hjelpevirksomhet under okkupasjonen. Hennes sakførerbevilgning ble fratatt henne av tyskerne «for alltid» i 1941, og hun fikk et par kortere fengselsopphold. Hun nevner dette for å understreke at hennes standpunkt var klart nok.

Under rettsoppgjøret var hun forsvarer i noen hundre landssviksaker ved herreds- og byrett, og mange forelegg gikk gjennom hennes hender. Hun arbeidet også som sosialsekretær ved 3 landsvikleirer inntil stillingen ble nedlagt. På bagrunn av dette mener hun å kjenne rettsoppgjøret til bunns både sett utenfra og innenfra.

«Det har alltid vært min urokkelige mening at rettsoppgjøret fra ende til annen kun var et politisk oppgjør. Den målestokk som jeg som jurist har inne i meg for hva som er gjeldende norsk rett, sa tydelig fra om det.» Så langt Synnøve Stray Fischer. Kjell Fjortoft uttrykker det slik: «Jus og politikk smeltet sammen. Etterkrigstiden var perioden da dommerne anstrengte seg for å dreie loven dit det politiske pass pekte.»

Som en avslutning kan her

(Forts. side 7)

FREMTIDEN TILHØRER DE STORE STATS-DANNELSER . . .

(Forts. fra side 1)

I realisering av denne Quislings siste spådom lever så vi, idag, hans gamle kamper. Vi - som siden vi ble politisk bevisste - har gledet oss, men også engstet oss, over hans profetier, undret oss over hans vidsyn og beundret hans tanker og idealisme, blitt revet med av hans tro og fedrelandskjærlighet og fulgt ham i tykt og tynt i hans vanskelige kamp i de rikeste år av vårt liv.

Det er femte gang vi samles her på Ilebu for å minnes ham på hans fødselsdag. Noen av de samme som er her i kveld har vært med alle gangene, men mange er sluppet fri fra dette helvete etterhvert og minnes ham vel idag, hver på sin kant, men utvilsomt i samme ånd som vi.

Quisling ville idag ha vært 62 år. Om det hadde gått som vi håpet, trodde eller ville, skulle han idag ha vært hyldet av et samstemmig folk som folkets redningsmann og store sønn. Isteden har det folk som han trodde på og viet hele sitt liv, lønnet ham med en geværsalve fra en eksekusjonspolotong.

Men det er ofte slik i historien at samtiden ikke rekker fram til eller evner å forstå storheten hos enkeltpersoner som går andre veier enn massen gjør, og som følger andre tanker og setter andre ideer ut i livet enn dem som det er forunt det alminnelige menneske å unnfange. Quisling nevner selv i en av sine forsvarstaler hvordan det norske folk tok livet av Hellig Olav, og det engelske folk grov Cromwells lik opp igjen for å henge det da det ikke fikk summet seg til å felle denne «folkedom» over ham i levende live. «Men», sier Quisling, «ingen av de to folk har tjent noe på det.» Men det gikk over 100 år før sannheten gikk opp for dem og de to menn fikk den plass i historien som de idag inntar. Vi er ikke i tvil om at **også Quisling vil få den plass i historien som vi mener han tilkommer**, men vi må ikke glemme at vi her har

plikt til ikke å la utviklingen arbeide alene. Vi har en oppgave her, vi som ennå har bevart vår tro på vår Fører, vi som ennå lever i hans tanker og under inntrykket av hans innsats. Og vi kan nå engang ikke slippe de ideer og de prinsipper som ga livet innhold for oss. Fire år i fangenskap, - fire år bak piggråden og uten muligheter for å kunne forsvare oss overfor den stemnings- og hatmettede psykose som skapte oppgjøret mot oss, og som vi ennå føler etterdønningene av, - det er en lang tid, en tid som lett kan sløve oss og sløre våre tanker og vårt syn for perspektivet i utviklingen, sansen for dimensjonene, linjene i det hele, ja, selve overblikket. Men det må ikke hende!

Like til det siste har vi sett innsendere i avisene bruke slagordet: «La oss ikke glemme! Vi må huske alt det forferdelige som okkupasjonsstiden bragt oss, all uretten, alle overgrepene, all sulten og lidelsen.» Vi kunne være fristet til å tilføye; alle heltenes, alle medaljene, alt skrytet og alle minnesteinene. Men dette er en glemsel som man advarer mot i hatets og hevnenes navn. Og det er bare nødvendig når de begivenheter man refererer til er oppkonstruert og ikke bygger på noe reelt grunnlag, ikke er holdbare i lengden uten å måtte støtte seg til hatets og hevnenes tærende og pirrende følelser.

Men vår hukommelse må på et annet grunnlag om den skal ha varig og positiv verdi. Vi må ikke glemme **hva** vi kjempet for og **hvorfor** vi gjorde det, vi må ikke glemme i hvilken ånd det banner ble reist som vi flokket oss under. Bare på dette grunnlag er det vi ikke må glemme all den urett som er begått mot oss og den skjensel som vårt folk påførte seg selv ved å rydde sin største sønn bort. «Jeg frykter ikke døden for meg selv,» sa Quisling, «jeg beklager den for mine nærmeste og jeg frykter den for det norske folk.»

Quisling har aldri med ett ord antydnet at vi skulle la våre handlinger diktere av noen som helst hat- eller hevnfølelse. Han fryktet ikke for å dø. Hans engstelse gjaldt dem som skulle berøve ham livet. Ikke bare fordi det norske folket gjennom dødsdommen over ham beseglet sitt valg av en vei han hadde advart det mot, men fordi det **- i og med denne handling - tok det avgjørende skritt på veien til sitt eget ned-erlag.**

Det tilligger ikke oss å ta noen hevn i bokstavelig forstand. Hevnenes gudinne vil selv ramme der hennes pil alt lenge har pekt. Når sannheten om denne ulvetid går opp for folk i all sin velde, når den velter inn over dem med knusende vekt og rydder alt hovmot og løgn av veien, da har en hevn nådd denne generasjon av det norske folk ikke **vi** ville kunnet gi det, men som det selv - gjennom sine handlinger - har utesket.

La oss ikke miste linjene i utviklingen, la oss ikke bli forblindet av personlige lyster og stemninger. Krypene som omgir oss må ikke ta fra oss troen og ødelegge framtiden for oss ved sine hatske og angstbiterske handlinger. Nettopp en dag som denne - vår Førers fødselsdag - kan være en dag som rykker oss opp av den trivialiteten vi så lett kan synke ned i og minne oss om de tanker og ideer, den ånd som var grunnlaget for vår innsats og holdning, og gi oss ledetråden igjen om vi har tapt den i etterkrigs-labyrinten. Vi får nøste den opp, så finner vi vel ut igjen, finner fram til den veien vi må gå om vi ikke vil gi opp eller bukke under.

Vi må søke grunnlaget i Quisling selv. Og studerer vi ham nå - med det hele på avstand - så skulle vi tydelig kunne se konturene av den vei vi har å gå, den oppgave vi, tross alt, har foran oss.

Under krigen så vi Quisling neddukket i daglige politiske og statsmessige anliggender, saker og problemer som med hans perspektiver

vel måtte fortone seg som små og ybetydelige. I tiden før 1940 og i hans taler under okkupasjonen finner vi bruddstykker av hans livs-syn, tanker og fragmenter som tilsammen danner bildet av en stor tenker, en filosof og uendelig verdifullt menneske. Men i tiden umiddelbart før sin død er det som om han kaster alle hemninger av, åpner seg helt, og trer fram for oss med sin livsgjerning og sitt livsmål konsentrert og krystallklart.

Forsoning av religion og vitenskap. Politikk er å fremme folkets vilje til fortsatt liv. Å kjenne sin tid og ville det gode. Gudsriket på jorden.

Han sier selv at det er tanken om et Gudsrike på jorden som har drevet ham, sammen med fedrelandskjærlighet og pliktfølelse. Det var hans program, og det bør vel fortsatt også være vårt. Vel kan man resignere og si: «Nei, dette er jeg ferdig med, dette har jeg ofret nok for, dette har man ikke villet forstå, det har innbragt meg fengsel og berøvet meg kostbare år av mitt liv. Det norske folk er ikke så meget verd at jeg nå - etter den behandling jeg har fått - ennå skulle umake meg med på sysle med slike tanker.» Og et slikt resonnement er forståelig nok. La gå at **denne** generasjon av det norske folk ikke er så meget verd, men er ikke disse tankene og ideene for verdifulle til å forlattes? Og hvordan ville vi føle det inni oss selv om vi kastet dem helt av, berøvet oss selv det grunnlaget som har gjort at vi har kunnet møte våre anklagere med åpent ansikt og si «Ikke skyldig!» - dette grunnlaget som har skaffet oss vår gode samvittighet og gjort oss sterke nok til å tåle den behandlingen vi har vært utsatt for? Jeg vet ialfall at for meg ville det være det samme som å rykke hele innholdet ut av min tilværelse og føre den ned på et lavt og fargeløst plan.

Fedrelandskjærlighet og pliktfølelse. «Vel, kan du si, «jeg har gjort min plikt overfor landet mitt og folket har

lønnet meg dårlig. Folket ville ikke vite av min pliktfølelse, og derfor anser jeg den opphørt.» Javel. Men da snakker vi fortsatt om **denne** generasjon av folket. Og begrepet «det norske folk» er da noe langt mer! Det er de generasjoner som levet før oss, våre forfedre, det er oss selv, og det er de slekter som kommer etter oss, våre barn og deres barn igjen. Og overfor dem har vi fortsatt plikter, ja - vi bør vel ha en ennå større følelse av plikt her enn vi hadde før. Vi har plikt til å ta hånd om utviklingen, påskynde den slik at sannheten om NS snarest mulig blir anerkjent og rettferdigheten skjer fyldest. Og det er min faste overbevisning at så vil skje mens vi ennå lever. Lorentz Vogt hevder at de meninger om rettsoppgjøret som idag anses kjeterske om bare ett - høyden 2 år - vil stå som de seirende. Det vil kanskje ikke gå så fort, men Lorentz Vogt er en klok og besindig mann, selv om han ikke på noen måte liker NS, og at vi vil nå målet for denne etappen i rettsoppgjøret mens det ennå ikke er helt avvirket, er ikke umulig.

«Fedrelandskjærlighet» kan du spørre, «kan du fortenke meg i at jeg har mistet den?» **Ja**, man kan fortenke deg i det! Det var dog den som drev deg, det var da landet ditt du ville gavne gjennom din innsats. Den kan da ikke være så løst fundert denne fedrelandskjærligheten din at en enkelt generasjon av folket skal kunne drepe den? Det er her det gjelder å ha perspektiv, se tingene på lang sikt og i sammenheng. Skal vi godta at denne generasjon støter oss ut - og dermed våre barn og kanskje deres barn også - og sier: «Dere er ikke nordmenn lenger. Vi alene er nordmenn, og vi alene har eiendomsretten til dette landet.» Nei og atter nei! **Vi** er av den oppfatning - ellers lar våre handlinger seg ikke forklare - at vi, langt sterkere enn resten av det norske folk idag har eiendomsretten til dette landet. Det siste jeg sa i min egen rettsak var dette: «Jeg skal vel nå stemples som

unorsk og fradømmes en nordmanns rettigheter. Men **en ting kan man ikke fradømme meg; retten til å føle meg som nordmann og til fortsatt å være glad i dette landet.**

Vi har lov til å være skuffet, lov til å føle oss forurettet, lov til å miste troen på våre samtidige landsmenn. Men vi begår en større urett mot oss selv enn den våre samtidige har latt overgå oss om vi nå svikter på disse to punktene; pliktfølelsen og fedrelandskjærligheten. For da bryter vi med det som bar oss gjennom kampens år og som holdt ryggen vår rak etterpå.

Man snakker om vår gjenopptagelse i samfunnet, og det er **dagens** norske samfunn det er tale om. Det kan så være at vi ikke bryr oss stort om å gjenopptas i det. Og det er vel til syvende og sist en ting som ikke de andre bestemmer, men vi selv. Men en ting skulle vi som NS-menn være interessert i; å hevde vår eiendomsrett til dette landet, å sikre vår plass i det **store** norske samfunnet, det som historien forteller og skal fortelle om.

Nå er det nok så at ialfall **en ting** er blitt klart for folk, noe som Quisling tidlig så: «De små nasjoners rolle som selvstendige stater i gammel forstand er forbi. Framtiden tilhører de store statsdannelser.» Og med det rette innhold ligger vel her kjernen til Gudsriket på jorden. Men fedrelandskjærligheten **opphører** ikke med det, tvert om. Vi har åndsfeller over hele verden, som, bevisst eller ubevisst, hylder de tanker og de ideer som alene kan danne grunnlaget for et slikt rike, og vårt eget land vil være en del av det. Vår plass er **her**, her har Forsynet anbragt oss, og her er det dets mening at vi skal virke. Men da må vi ikke tape linjene av syne, ikke la oss oversvømme av dagens små problemer, men beholde det vid-syn som vår Fører ga oss ikke tape troen, og bevare samholdet.

Og her streifer vi Quislings siste hilsen til oss som konsentrert kan uttrykkes

slik: Bli i landet, bevar troen, hold sammen!

Under denne synsvinkel har den 18. juli en positiv, byggende verdi for oss, og blir ikke en blott og barminnedag. Den skal hjelpe oss til atter å samle oss om de tanker som samlet oss før, til atter å føle den ånd som **han** var besjelet av som vi gikk inn i kampen under. Og på et slikt grunnlag kan dagen tegne vår vei inn i framtiden tydelig for oss, og bidra til at vi ikke taper den rettesnoren som skal føre oss ut og fram.

«Jeg har ikke gjort noe som fortjener hverken død eller fengsel, og historiens kjennsgjerninger kommer til å vitne like enstemmig for meg som dommerne i lagmannsretten dømte meg.» La oss gjøre disse Quislings ord til våre egne. De passer for våre handlinger og for den generasjon av det norske folk som omgir oss idag. Og la så denne dagen mane oss og minne oss om at vi skal forstå

hva Quislings siste, alvorlige spådom innebærer; at vi fortsatt har plikter til å hindre at den gamle verdens kultur går til grunn i bolsjevismens kaos og sette alt inn på å gjøre den tilværelse under den nye verden så lite kummerlig som mulig. Da - og først da - er det en ubrutt linje i vår innsats, da - og bare da - kan vi forsvare vårt liv overfor vår egen samvittighet og for ettertiden. **Da forstår vi vår tid og vil det gode. Da fremmer vi folkets vilje til fortsatt liv. Da - og alene da - gir vi fortsatt vårt bidrag til at Quislings tanke om et Gudsrike på jorden kan realiseres.**

«FOLK og LAND»

kjemper for
rettferdighetens
sak.

Samarbeide om ...

(Forts. fra side 1)

Det som forbauser meg er at denne propaganda fortsetter i fredstid, - nå i andre former. Nemlig ved bevisst, eller ubevisst, omskrivning av krigshistorien. Hvorfor i all verden kan ikke de to parter forsone seg, møtes, og sammen skrive hva som rett er.

Jeg kom til å tenke på dette, da jeg fikk låne boken s/s «Ravnefjell», som behandler stoff jeg kjenner ganske inngående. Den vrimler av feil!

Dette påviste også «Sjøfartstidende» i sin tid, men ingenting er gjort med dem.

Red.komm.

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie har ofte tilbudt sitt samarbeide, men bl.a. har det veteranforbund du tilhører, blankt avvist henvendelser fra oss. Red.

Sagt rett ut! ...

(Forts. fra side 1)

Maktapparatets jussprofessorer og høyesterettsdommere gjennom mer enn femti år, er årsaken til at Norge ikke kan slutte seg til FN-konvensjonen om traktatretten som utvetydig fastslår: En intern lovbestemmelse kan aldri benyttes som begrunnelse for å unnlate å oppfylle en traktatforpliktelse.

Idealisme...

(Forts. fra side 5)

nevnes noe vesentlig. Advokat og polarforsker Gustav Smedal utga i 1949 boken «Patriotisme og landssvik». På side 221 sier han klart: «Når patriotisme blir landssvik og virkelig landssvik ikke påtales, blir forholdene korrupte. Vi har aldri trodd at det i vårt land var grobunn for korrupsjon, men vi tok feil. Den ser ut til å trives meget godt i vårt klima. Lufta er lummer i Norge i dag, det var den også i Frankrike under Dreyfus-saken. Men Frankrike hadde bare en Dreyfus-sak, Norge har tusener.»

BOKTJENESTEN

Postboks 3239 Elisenberg, 0208 Oslo. Telefonbest.: 22 56 10

..... eks. Vidkun Quisling: **Russland og Vi** (Innbundet) kr. 250,-
..... eks. Vidkun Quisling: **Russland og Vi** (Heftet) kr. 150,-
..... eks. Odd Melsom: **På nasjonal uriaspost** kr. 50,-
..... eks. Knut Steenstrup: **Dilemma** kr. 50,-
..... eks. Sundra Sand: **Hva er Kristen Samling?** kr. 5,-
..... eks. Sundra Sand: **Noen enrrindringer fra tiden omkring Vidkun Quislings siste dager** kr. 5,-
..... eks. Roald A. Nielsen: **"Solbris Ohoi!"** kr. 50,-
..... eks. Anna Kientopf: **Det fredsfjendtlige trauma** ... kr. 50,-
..... eks. Hans Gervik: **Refleksjoner etter 50 år** kr. 50,-
..... eks. Sigurd Senje: **Glemt Soldat** kr. 50,-
..... eks. Svensk frivillig: **Ragnarok** kr. 50,-
..... eks. Tom B. Jensen: **Vidkun Quisling - en bibliografi** kr. 50,-

Legg til kr. 20,- for forsendelser ved forskudsbetaling til:

Postgiro 0807-5.15.02.89. Bankgiro 6063.05.00926 eller ved **sjekk i kontanter** eller **frimerker**. (Ellers porto og oppkravsgebyr.)

I alt bestilles for kr. som betales slik:

Navn:

Adresse:

Postnr.: Sted:

Tid for bladpenger og «vennegaver»

En del av våre abonnenter skylder oss nå bladpenger. Er DU en av dem?

I tilfelle: Bruk vedlagte kupong til innbetaling.

Fremover skal det satses maksimalt på bladet vårt, og vi vil gjøre alt vi kan for å bedre innholdt og utstyr. Til det trenger vi støtte.

I september bringer vi igjen spaltene for «vennegaver». Kanskje vil vi der finne kvitteringen for ditt bidrag?

FOLK OG LAND er hele 45 år. Det står opp til Deg om vi vil kunne mestre utgivelsen ennå noen år inn i fremtiden.

GOD SOMMER

Hilsen dine venner i redaksjonen og ekspedisjonen.

Frigjøringsdag markert

Stortingspresident Kirsti påselve frigjøringsdagen ad-Kolle Grøndahl talte, og min-varer mot nasjonalisme.

net om at kampen fortsetter Det var nasjonalfølelse og for de unge, selv om utford fedrelandskjærlig som drev dringen i dag er annerledes. oss til å risikere livet for vårt land og vår nasjon.

- Vi må ikke stille oss like- Vi må også tro at slike gyldige når tragedien rammer tanker var rådende for mer i utlandet. Også nasjonalismen er en fare vi må motstandsfolkene under kjempe mot hver dag, sa Kolle krigen. Noen av 1930-årenes Grøndahl. politikere burde vært dømt

Hva med dette?

En stortingspresident som som landsforrædere. **Hva med enkelte av dagens?**

Utvidet stoff i Folk og Land

Av Arne Roll

Er avisen liv laga etter at den siste olding som husker 1940-45 nå snart går i graven? Da må litt nytt stoff komme inn i bladet.

Tapre bidragsyttere har i et halvt hundre år gitt av sine sparsomme husholdningspenger for å hindre drukningsdød for F&L. Bare folk med følelse av god samvitthet kan orke å kjempe slik for renavking av sitt navn i 50 tunge år. I motvind. Nå er det stilnet. Bare noen ihuga, forsvolte venstresosialister i Ny Dag-miljø (intellektuelle, studenter) raser som før mot «landsforræderne 1940-45». - Dere har jo vunnet kampen! Det er lite mer å skrive om:

1. Enhver moderne historiker ser at vi etter 10. juni 1940 ikke mer var krigførende nasjon mot Tyskland. Vi slåss litt. Vi tapte krigen. Vi underskrev kapitulasjonen. Der er internasjonale regler (som vi selv hadde underskrevet) som skal følges legalt. Ikke oversees og endevendes på illegalt. Huttetusa inhuman verden da skulle se ut. De gutter som gav sitt liv i engelsk uniform med norsk merke på armen, og de omtrent like mange norske gutter som ga sitt liv i tysk uniform med norsk merke på armen var ikke landsforrædere noen av dem, de var offervillige. De var patrioter, Norgeselskere, dypt å respektere begge parter, slik de så det.

2. Men de som slåss mot Stalin - og for Hitler - var lenge ansett for mindre klartseende enn de som slåss for at Stalin til slutt kunne sluke i seg halve Europa og til sist

stå, med vestlig god assistanse, 20 minutter fra Hamburg i et par menneskealdre. Etter at det onde imperium Sovjetunionen kollapset totalt, økonomisk, militært, moralsk, edruelig, mentalt, ser de fleste nordmenn litt annerledes på dere som mente at Stalin var en farligere fiende for Norden enn Hitler.

3. Nye kilder åpnes. Mens man før trodde at Hitler var først til å ønske ut en angrepskrig mot både øst og vest, viser all tydelighet for oss, som interesserer oss for dette, at Kommunist-religionen under Stalins bestialske ledelse - verre enn de islamske fundamentalisterna - russet seg til å legge hele Europa og hele verden under sigd og hammer. Dere såkalte nazister så jo der klarere enn vi naive jøssinger. Det er bare skvalder å bortforklare dette. Hitler drev forsvarskrig på østfronten, sammen med det finske folk.

4. Dere i partiet NS fikk kollektiv skyld for all umoral tyskerne hadde begått under krigen. Var denne såkalte tyske bestialitet verre enn den som vi på den annen side omfavnet? I dag skjems vi. Nylig med brask og bram og med tyske unnskyldninger på løpende bånd ble det minnet om at den baskiske lille by Guernica var blitt bombet umenneskelig av tyske bombefly 1937. Til og med barn og kvinner ble drept, og Picasso har foreviget denne tyske redselsgjerning inn i hjernen på alle barn i norske skole. Da engelskmennene tok for seg like etterpå å legge bombetepper over Dresden (1945), en forsvarsløs by fullstappet med tyske flyktninger som ville unngå

få sine vagina revet opp og halsen skåret over av våre østlige allierte, da likene lå i dynger på 100 000 eller 300 000, mestkvinner og barn, da var det fortjenest-fullt!. Den engelske flysjef «Bombe-Harry» fikk nyligen bauta for denne og andre dåder.

De av oss jøssinger som enda harskamvettet i behold, vi skjemmes i dag. For nye lesere vil jeg gjenta at jeg 18 år gammel var tolk og secondløytnant i den engelske armé våren og sommeren 1945, med ordre fra Oslo og London om å ta de russerfangene, som KGB-agenter via Oslo noen dager før vår ankomst, hadde vært i fjordene rundt Narvik og satt i bur, bur av sterke trestokker, som om de var farlige dyr. De skulle tilbake til Sovjetstaten, vår «kjære allierte», for å skytes. Deres eneste brøde var at de hadde ønsket å se sine koner og sine barn igjen i Ukraine, Kasakstan, Sibir og Russland. Derfor hadde de innrullert seg som General Vlas-sovs soldat, fikk ei brødiskive mer pr. dag; men tyskerne her i Norge våget ikke å gi dem våpen. De gikk hele krigen rundt i Narvik (vi så dem jo hver dag) som alle de andre sultne russerfangene. Men Stalin, vår humane allierte, hadde 1942 bestemt, ifølge sine to PRI-KAZ nr. 227 og 270 at de skulle skytes ved tilbakekomsten de som ikke brukte siste kule på seg selv, og deres familier skulle ikke få mat.

Jeg blir flau og kvalm når jeg hører bedrevitere og uvitende snakke ensidig om «tysk råskap». Stalin drepte 40 til 60 millioner av sitt

Tanker etter Ulf's død

Det var mange av oss som kjente Ulf Tur.

Vi sto alle så nær ham, og hver enkelt av oss betraktet ham som sin beste venn. Overalt møtte vi ham med sitt kjæreste eie, og viktigste «våpen»; **fotoapparatet.**

Som P.K.-soldat fant han vegen til de fremste linjer, enten det nå var i legionen foran Leningrad, i Finland eller i Estland og Lettland.

Conni, hans elskede hustru, har lenge slitt med sorgen etter hans død, men nå vil hun at livet skal gå videre.

Hun har nedenfor gitt oss del i sine tanker:

*Jeg føler å være i Ingenmannsland
det er ingen veg tilbake, bare fram.*

*Jeg vil gråte, jeg vil rase,
men det hjelper ikke å sutre og mase.*

*Hva fremtiden bringer, vet ingen,
nå er det familien som vesentlig er tingen.*

Noen kommer,

andre går,

nå kan jeg «høste» hva andre sår.

Livet går videre, - det nytter ikke å gremmes.

Nå skal Ulf få hvile, men ikke glemmes.

eget folk. Hitler tok livet av en tiendedel, 4 millioner jøder.

Jeg var i Norges kommunistiske parti til 1965. Har russisk hovedfag, er nesten hvert år i Russland, nå også Kasakstan, Kirgisias, og kan sette meg inn i hva det førte til det svineriet som våre norske frontkjempere satte livet inn for å stoppe.

5. Da jeg begynte som lektor i 1955 og sammen med andre «gammeldagse» ville begynne timene presis, stående, et kort velkommen, sittet, orden - da var det flere kolleger som ymtet frem på om «Hitler-metode». Jeg opplevde i Kristiansand (Katedralskolen) å se de fleste av mine kolleger gå over til slike «Hitler-metoder» for å

komme greit, fort i gang. Vi i Fremskrittspartiet var lenge forhånet fordi vi forlangte gjeninnførelse av orden, og Norge hovedsakelig for nordmenn. I dag kan man gå inn for at to pluss to er fire, selv om også Hitler mente det. Det biter ikke lengre om ungerabiater leftister slenger nazistemplet på sine motstandere ved enhver anledning. Professor Dahl kan holde hodet høyt hevet. Og de som hånet «tyskerjentene» har vi helt fått stoppet kjeften på idag, fy for ei norsk skam i årevis (behandlingen av «tyskerbarna»)!

*Hyggelig hilsen
fra Arne Roll og Åse
i solparadiset,
tlf. 00 34 6 5714771
(Spania)*

Institutt for Norsk Okkupasjonshistorie

Adresse: POSTBOKS 3239 ELISENBERG, 0208 OSLO.